

Inbreng 50PLUS aangaande 35869 Innovatiewet Strafvordering

De leden van de 50PLUS fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering (verder te noemen: WvSv) ter bevordering van innovatie van verschillende onderwerpen in het kader van de modernisering van het WvSv nader aan te duiden als Innovatiewet Strafvordering.

Deze Innovatiewet vormt de grondslag voor het uitvoeren van vijf pilots en heeft een geldigheidsduur van drie jaar met de mogelijkheid tot verlening via een daartoe strekkend wetsvoorstel.

De leden van de 50PLUS fractie begrijpen de keuze om met een aantal onderdelen van de beoogde modernisering van het WvSv alvast praktijkervaring op te doen, de zogenaamde pilots, zodat de evaluatie hiervan kan worden meegenomen bij het wetstraject van het nieuwe WvSv en zoals deze leden begrepen uit de Nota n.a.v. het verslag¹ betekent dat geenszins dat dit zou leiden tot vertraging van de daadwerkelijke invoering.

Graag vernemen deze leden of zij dit correct hebben begrepen. Evaluatie van de pilots vindt plaats na twee jaar. Mocht daaruit blijken dat significante wijzigingen in het wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe WvSv benodigd zouden zijn dan vragen deze leden zich af hoe realistisch het is dat vertraging van invoering nieuw WvSv wordt voorkomen. Deze leden menen dat het in zo'n geval eerder voor de hand ligt dat deze Innovatiewet dan wordt verlengd. Graag een nadere reactie van de regering hierop.

Prejudiciële procedure bij de Hoge Raad

De leden van de 50PLUS fractie zien de voorgestelde prejudiciële procedure bij de Hoge Raad conform artikel 553 WvSv ev. als een verrijking van het strafproces. Meent de regering dat door deze toevoeging het aantal cassatiezaken bij de Hoge Raad ook mogelijk zal afnemen? Zo ja, aan welk percentage denkt zij?

Gelet op het met de prejudiciële vraag gemoeide zaaksoverstijgend belang vragen deze leden zich af of deze uitspraken van de Hoge Raad – zelfs indien de rechter al een zaaksbeslissing heeft genomen conform artikel 555 derde lid Sv zonder het antwoord van de Hoge Raad af te wachten – ook te allen tijde gepubliceerd worden? En zo niet, waarom niet? En aan welke casuïstiek denkt de regering in geval een rechter een rechtsvraag voorlegt bij de Hoge Raad maar alvorens het antwoord daarvan verkregen wordt reeds een uitspraak doet? Hoe verhoudt zich zo'n rechtelijke uitspraak dan met artikel 555 vijfde lid

---

¹ Nota n.a.v. het verslag d.d. 8 november 2021 pagina 2

waarin is voorgeschreven dat de rechter vonnis wijst met inachtneming van de uitspraak van de Hoge Raad?

De leden van de 50PLUS fractie constateren dat in de Tweede Kamer 9 amendementen betreffende dit wetsvoorstel zijn aangenomen. Voor een tijdelijke Innovatiewet is dat een behoorlijk aantal. Deze leden zijn benieuwd welke consequenties de aangenomen amendementen met zich meebrengen voor de uitwerking in de praktijk onder andere qua aanvullende financiering, financiële dekking van eventuele meerkosten en onderzoekscapaciteit in het strafproces. Kan de regering hierover enige duidelijkheid verschaffen?

Door aanneming van de amendementen 20 en 21 (Sneller) bij artikelen 556 eerste lid en 557 eerste lid is binnen drie dagen na inbeslagneming een machtiging van de rechter-commissaris vereist alvorens kennis genomen kan worden van inbeslaggenomen geautomatiseerd werk. Deze leden onderschrijven het belang dat vanwege de inbreuk die wordt gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene een zware toets voor de inzet van deze bevoegdheden noodzakelijk is.

Wel vragen de leden zich af wat de verplichte machtiging van de rechter-commissaris voor een invloed gaat hebben op het verloop van het opsporingsproces.

De Memorie van Toelichting bij artikel 555 stelt dat het vanuit praktisch oogpunt niet haalbaar is om bij elk onderzoek aan bijvoorbeeld een smartphone een rechter-commissaris in te schakelen. Denk hierbij aan de situatie van een aanhouding op straat waarbij sprake is van inbeslagneming van de smartphone van verdachte. Niet zelden zal de opsporingsambtenaar direct een eerste onderzoek aan die smartphone willen verrichten. Jurisprudentie van de Hoge Raad op dit gebied (ECLI:NL:HR:2017:584) maakt dit ook mogelijk. Kort gezegd, oordeelde de Hoge Raad dat een onderzoek dat een geringe inbreuk maakt op de privacy van betrokkene door de opsporingsambtenaar zelfstandig mag worden uitgevoerd. Voor een meer uitvoerig onderzoek (meer dan beperkte inbreuk op de privacy) aan de smartphone is betrokkenheid van de officier van justitie of zelfs door de rechter-commissaris aangewezen, aldus de Hoge Raad. Daarbij valt volgens de Hoge Raad – in het licht van artikel 8 EVRM – wat betreft onderzoek door de rechter-commissaris in het bijzonder te denken aan gevallen waarin op voorhand is te voorzien dat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer zeer ingrijpend zal zijn.² De leden van 50PLUS horen graag van de regering of na aanneming van dit wetsvoorstel de geldende

---

² *Kamerstukken II* 2020/21, 35869, nr. 3, p. 40 (MvT).

jurisprudentie van de Hoge Raad ten aanzien van de opsporingsambtenaar die ter plekke een eerste onderzoek wilt verrichten naar de smartphone in stand blijft of vervalst.

Tevens vragen deze leden zich af wat de verplichting machtiging van een rechter-commissaris betekent in zijn algemeenheid voor de werkdruk van rechters nu al een tekort aan rechters bestaat?

Kan de praktische uitvoering van dit voorgestelde wetsartikel er onverhoopt toe leiden dat door tekorten aan rechters de korte termijn van drie dagen feitelijk niet haalbaar is? Wordt dan standaard uitgeweken naar artikel 556 tweede lid waardoor alsnog de mogelijkheid ontstaat om in een periode van maximaal drie maanden na de inbeslagneming gegevens van geautomatiseerd werk te onderzoeken? Wat is dan de toegevoegde waarde van het eerste lid van artikel 556 Sv?

Graag een reflectie hierover van de regering.

De leden van de 50PLUS fractie delen de mening dat verlening van een termijn van drie maanden op grond van artikel 556 derde lid noodzakelijk kan zijn zodat kennis kan worden genomen van inbeslaggenomen gegevens opgeslagen op geautomatiseerd werk maar onderschrijven eveneens dat aan verleningen wel een maximale duur moet worden gekoppeld.

Via subamendement 22 en 23 (Sneller) is deze maximale duur beperkt tot 6 maanden in de artikelen 556 derde lid en 557 derde lid.

Kan de regering een reflectie geven over deze bepaalde tijdsduur van 6 maanden voor opsporingspraktijken gelet op het feit dat het doorbreken van de beveiliging van geautomatiseerd werk en onderzoek naar netwerken veel tijd kan kosten, acht zij het voldoende voor gedegen onderzoek naar vermeende feiten?

Tot slot hebben deze leden nog een concrete vraag aangaande mediation na aanvang van het onderzoek op de terechtzitting

Artikel 572 tweede lid vermeldt dat bij het onderzoek de Officier van Justitie, de verdachte, het slachtoffer en de benadeelde partij gehoord worden.

De leden van de 50PLUS fractie vragen of onder “benadeelde partij” mede de erven dan wel de nabestaanden van een slachtoffer vallen of dat deze categorieën zich tot de civiele rechter moeten wenden voor herstel van geleden schade.